

STATENSTUK **2024-18**

Sociale Agenda 2024-2029

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie op 12 juni 2024
- Provinciale Staten op 10 juli 2024
- fatale beslisdatum: niet van toepassing

Behandeld door thema Cultuur, Maatschappij en Vrijtijdsbesteding, telefoonnummer
(0592) 36 55 55

Portefeuillehouder: mevrouw Y.M. Turenhout

Inleiding

a. Algemeen

In ons coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Drenthe' 2023-2027 is onze ambitie helder weergegeven: samen werken aan een levendig en sociaal Drenthe. Dat doet de provincie met de nieuwe Sociale Agenda 2024-2029. Daarmee bouwen wij voort op de vorige Sociale Agenda 2020-2023, aangescherpt met accenten uit het coalitieakkoord. De ontwikkeling van de nieuwe Sociale Agenda is gestart met een startnotitie. Deze is in december 2023 voorgelegd aan uw Staten voor wensen en bedenkingen. De startnotitie geeft richting aan het proces en de inhoud bij het maken van de nieuwe Sociale Agenda. Met de Sociale Agenda 2024-2029 zet de provincie zich in om voor onze inwoners het verschil te maken, door samen te bouwen aan een Drenthe voor elkaar!

De startnotitie schetst een interactief ontwikkelproces met verkennende gespreksrondes, rondetafelgesprekken en bijeenkomsten. Met als doel om in samenwerking een agenda op te stellen die aansluit op de behoeften van inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeenten. Zo zijn de Drentse gemeenten via de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) meerdere keren geraadpleegd. Het Drentse werkveld is via meerdere bijeenkomsten en gesprekken betrokken bij de inhoudelijke uitwerking. Ook uw Staten zijn actief betrokken bij het ontwikkelproces. Onder meer bij de bijeenkomst op 25 januari 2024 waarbij meer dan 80 deelnemers - waaronder enkele Statenleden - hebben meegedacht en meegesproken over de inhoud van de Sociale Agenda. De kleurrijke opbrengst van deze gesprekken resulteert in de bijgevoegde Sociale Agenda 2024-2029 en het bijbehorende werkplan 2024. Tijdens de informatiesessie op 22 mei 2024 praten wij uw Staten hierover verder bij.

Inhoudelijke focus en uitgangspunten

In de nieuwe Sociale Agenda legt de provincie focus op een aantal grotere opgaven: kansengelijkheid, terugdringen van armoede, inclusie, gezondheid en bewonersinitiatief voor het versterken van dorpen en wijken. Deze focus is gekoppeld aan de opgaven waar onze partners aan werken en aan wat nodig is voor de brede welvaart van Drenthe volgens de Drentse monitor brede welvaart van Trendbureau Drenthe. De Sociale Agenda 2024-2029 clustert deze opgaven in vier inhoudelijke thema's: naoberschap, bestaanszekerheid, gezondheid en inclusie & diversiteit.

Tijdens het interactief ontwikkelproces herkennen en erkennen onze partners de urgentie en relevantie van de vier thema's. En dat de provincie hierin van meerwaarde is vanuit de vier omschreven rollen van verbinden en samenwerken stimuleren, lobbyen, ondersteunen van experimenten en innovatie en bevorderen van kennisdeling, monitoring en onderzoek.

Naast de inhoudelijke focus staan in de Sociale Agenda 2024-2029 ook de uitgangspunten uitgewerkt van waaruit wij werken. De Sociale Agenda focust zich op een aantal grotere opgaven met het accent op een meerjarige programmatische aanpak voor het vergroten van de impact in de regio. Wij sluiten aan bij lopende programma's en netwerken, waar de provincie een (benodigde) plus op kan leveren. Waar de programma's er nog niet zijn, initieert en ondersteunt de provincie.

Werkplan 2024: proactief aan de slag in de uitvoering

Een zorgvuldige totstandkoming van de Sociale Agenda is belangrijk. Ondertussen staat de uitvoering niet stil. Daarvoor is de maatschappelijke urgentie van de opgaven te groot. Het werkplan 2024 is ter kennisname als bijlage toegevoegd aan de Sociale Agenda. Hierin is uitgewerkt hoe de provincie dit jaar al begint met een aantal (provinciebrede) programma's. Deze vormen de basis voor de uitvoering in 2024-2029.

- b. Europese aspecten
Niet van toepassing

- c. Economie/werkgelegenheid
De Sociale Agenda 2024-2029 levert een bijdrage aan Brede welvaart (de kwaliteit van leven). Investerings vanuit sociaal in onder meer preventie en het toegankelijk houden van de zorg, onderwijskwaliteit en de leefomgeving vergroot het sociaaleconomische perspectief van Drenthe. Daarmee wordt het vestigingsklimaat voor mensen die hier willen wonen, werken en leven vergroot.

- d. Participatie

Inwoners

De Sociale Agenda moet aansluiten bij de behoeften van inwoners. Inwonersinitiatieven, belangenorganisaties en ervaringsdeskundigen zijn actief betrokken bij de totstandkoming van de Sociale Agenda. Meer specifiek hebben zowel jongeren als ouderen meegedacht via de Jongerenadviesraad en ouderenorganisaties.

Drentse gemeenten

Wij werken veel samen met de Drentse gemeenten. Waar VDG en Drentse gemeenten het wenselijk en relevant vinden, ondersteunt de provincie waar mogelijk. Ook de VDG en Drentse gemeenten zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van de Sociale Agenda.

Provinciale steunorganisaties

Onze provinciale steunorganisaties zijn belangrijke samenwerkingspartners. Zij zijn voor ons de oren en ogen in het Drentse werkveld en hebben de nodige expertise, contacten en netwerken. Daaronder vallen de organisaties CMO STAMM, Zorgbelang Drenthe, het Breed Overleg Kleine Dorpen (BOKD), Biblionet Drenthe, IVN Drenthe en Sport Drenthe.

Adviesraad Inclusie

De Adviesraad Inclusie is een belangrijke gesprekspartner van ons en uw Staten. Gevraagd en ongevraagd geven zij advies bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid. De Adviesraad Inclusie is betrokken bij de interactieve sessies om met ons mee te denken.

Rijk

Met het rapport "Elke regio telt!" in de hand wordt de lobby geïntensiveerd richting het Rijk voor meer aandacht voor regio's in het algemeen en de regio Drenthe in het bijzonder. In deze lobby zoeken wij ook de aansluiting met andere regio's voor een nog krachtiger signaal.

Andere beleidsterreinen

Ook vanuit andere beleidsterreinen wordt bijgedragen aan sociaal-maatschappelijke opgaven en de brede welvaart in de provincie. Wij kijken daarom vanuit deze Sociale Agenda naar logische verbindingen en samenhang met andere beleidsterreinen, zoals wonen, (zorg)economie, onderwijs, sport en bewegen, omgevingsvisie, openbaar vervoer, energie, cultuur en het landelijk gebied. Om de brede welvaart in de regio te verbeteren leggen wij ook verbinding met de regionale programma's Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe (2024-2027), Regio Deal Zwolle (2024-2027) en Nij Begun Sociale Agenda.

Advies

1. De Sociale Agenda 2024-2029 vast te stellen.

Beleidsopgave uit de begroting

7: Levendig en sociaal

7.03 Sociaal Drenthe voor iedereen

7.04 Sport en bewegen stimuleren

Argumenten

1.1 De Sociale Agenda is een uitwerking van het Coalitieakkoord Samen bouwen we Drenthe!

In het Coalitieakkoord '*Samen bouwen we Drenthe*' 2023-2027 heeft de provincie haar ambitie helder weergegeven: Samen werken aan een levendig en sociaal Drenthe. De provincie voelt zich betrokken bij haar inwoners en voelt de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de sociale opgaven en de brede welvaart in Drenthe. Met de Sociale Agenda zet de provincie zich in om voor haar inwoners het verschil te maken, door samen te bouwen aan een Drenthe voor elkaar! Tijdens het ontwikkelproces blijkt dat de Sociale Agenda voorziet in de behoeften van onze partners.

1.2 Met de Sociale Agenda draagt de provincie bij aan de Drentse brede welvaart

In het coalitieakkoord wordt de brede welvaart als een belangrijk kompas genoemd. Die brede welvaart staat onder druk. Hoewel veel Drenten tevreden zijn met hun leven, geldt dat niet voor iedereen. Steeds meer inwoners hebben moeite met rondkomen, hebben zorgen over hun toekomst en verliezen het vertrouwen in de overheid. Als provincie voelen wij ons betrokken bij onze inwoners en voelen we de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de sociale opgaven voor de Drentse brede welvaart. De Sociale Agenda 2024-2029 sluit naadloos aan op de conclusies uit de Drentse brede welvaart monitor.

Daarbij is ook de verbinding gelegd met de andere beleidsterreinen die nodig zijn om samenhangend de brede welvaart te vergroten zoals de Woonagenda, de Economische Koers, het Mobiliteitsprogramma, de Energieagenda, de Regio Deals (Zuid- en Oost-Drenthe en Zwolle) en Nij Begun Sociale Agenda.

Tijdsplanning

De looptijd van de Sociale Agenda is 2024 tot en met 2029.

Financiën

Wordt uit de bestaande meerjarenbegroting 2024-2027 gedekt. Het betreft het totaal beschikbare budget in programma 7 "levendig en sociaal", beleidsopgave "Sociale Agenda", van de begroting. Die bedraagt voor 2024 tot en met 2027 afgerond € 5,0 miljoen, € 5,1 miljoen, € 5,2 miljoen en € 5,3 miljoen (inclusief indexering begrotingssubsidies). Hierin is het incidentele budget van € 2.500.000,- voor vier jaar, dat op grond van de 1^e uitwerking Coalitieakkoord in december 2023 beschikbaar is gesteld voor de periode 2024 t/m 2027, verwerkt. Het budget voor de jaren 2028 en 2029 is nog niet opgenomen in de begroting.

Het budget sociaal Regio Deal Zuidoost-Drenthe van € 600.000,- per jaar uit de 1^e uitwerking Coalitieakkoord hoort niet bij de Sociale Agenda 2024-2029.

Monitoring en evaluatie

Het is belangrijk om de resultaten van de Sociale Agenda zichtbaar te maken, te leren en te verantwoorden. Het meten van inspanningen van de sociale opgaven is ingewikkeld, omdat er (wetenschappelijk gezien) slechts een beperkte relatie is te leggen tussen inspanningen, maatschappelijke effecten en impact bij inwoners. Wij kiezen voor een realistisch haalbare benadering op basis van *'tellen en vertellen'*, een combinatie van cijfers en verhalen. Wij maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van de informatie die al voorhanden is.

- Monitoring Brede Welvaart
- Outputmeting van programma's en projecten (via de reguliere P&C-cyclus van de provincie)
- Meting impact: wat betekent het project voor de kwaliteit van leven van de inwoner(s)

Hier doen wij jaarlijks verslag van.

Op basis van deze monitoring en in afstemming met de gemeenten en onze maatschappelijke steunorganisaties actualiseren we jaarlijks het werkplan.

Communicatie

Alle samenwerkingspartners worden na vaststelling van de Sociale Agenda door uw Staten nader geïnformeerd via de nieuwsbrief van de Sociale Agenda. Verder wordt de Sociale Agenda digitaal aangeboden en geplaatst op de website van de provincie. Ook ontvangen alle partners die feedback hebben gegeven op de conceptversie van de Sociale Agenda uitleg over wat er met hun feedback is gedaan.

Bijlagen

1. Sociale Agenda 2024-2029

Ter inzage in kamer C0.39

Niet van toepassing

Assen, 7 mei 2024

Kenmerk: 19/5.9/2024000681

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

drs. J. Klijnsma, voorzitter

W.F. Brenkman MSc, secretaris

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 7 mei 2024, kenmerk 19/5.9/2024000681;

BESLUITEN :

de Sociale Agenda 2024-2029 vast te stellen.

Assen, 10 juli 2024

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

wa/coll.